

Græsmarken og naturpleje

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

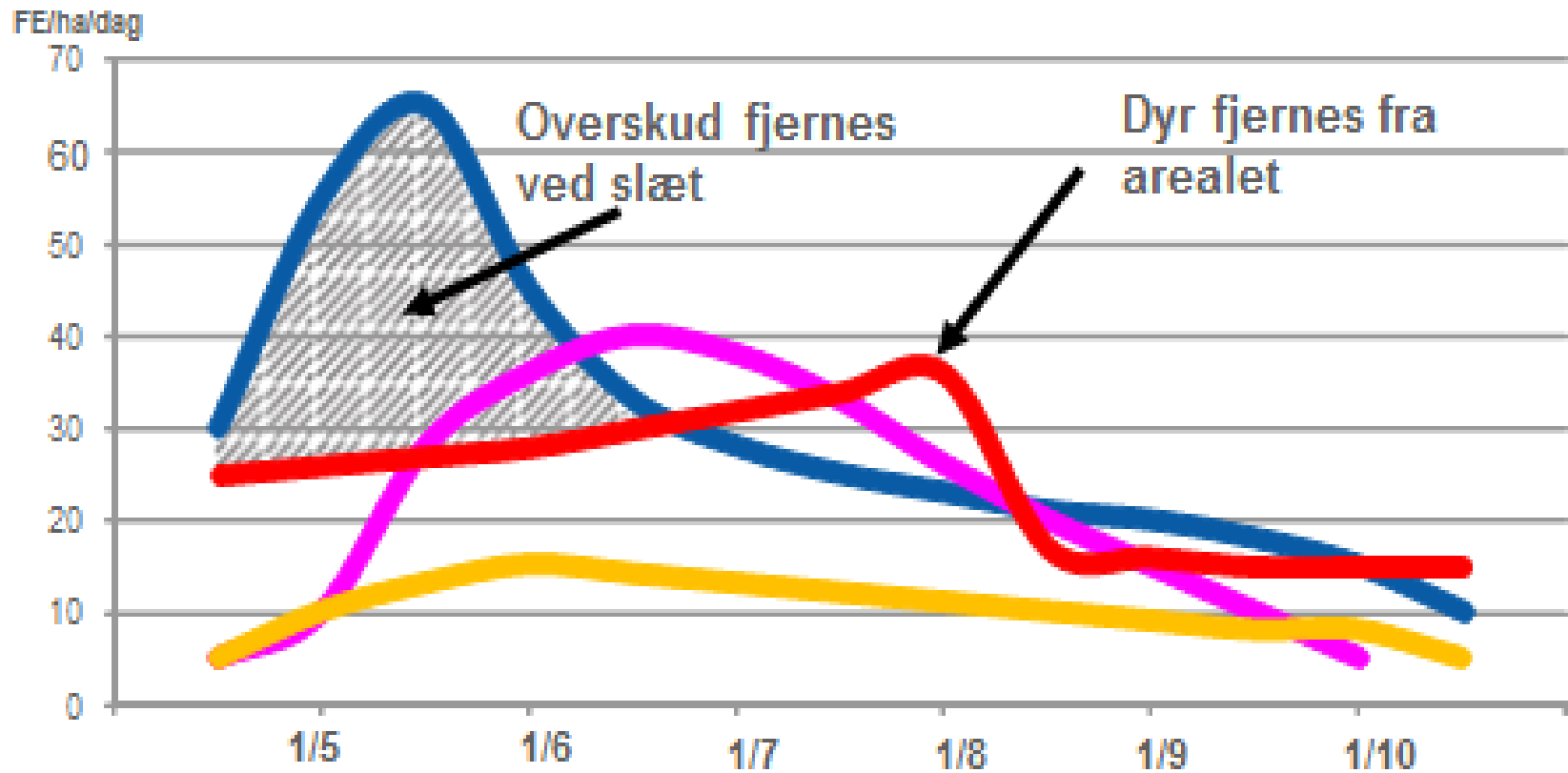
Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Landdistrikter.dk

Danmark og EU investerer i landdistrikterne.

Forskellige typer af græsarealer

- God omdriftsareal, kløvergræs, ca. 5800 FE / ha
- God permanent græsareal, kløvergræs, ca. 3900 FE / ha
- Permanent græsareal, 100 pct. afgræsning, MVJ-ordning
- Foderbehov (10 får med lam)

Effektive foldskifter

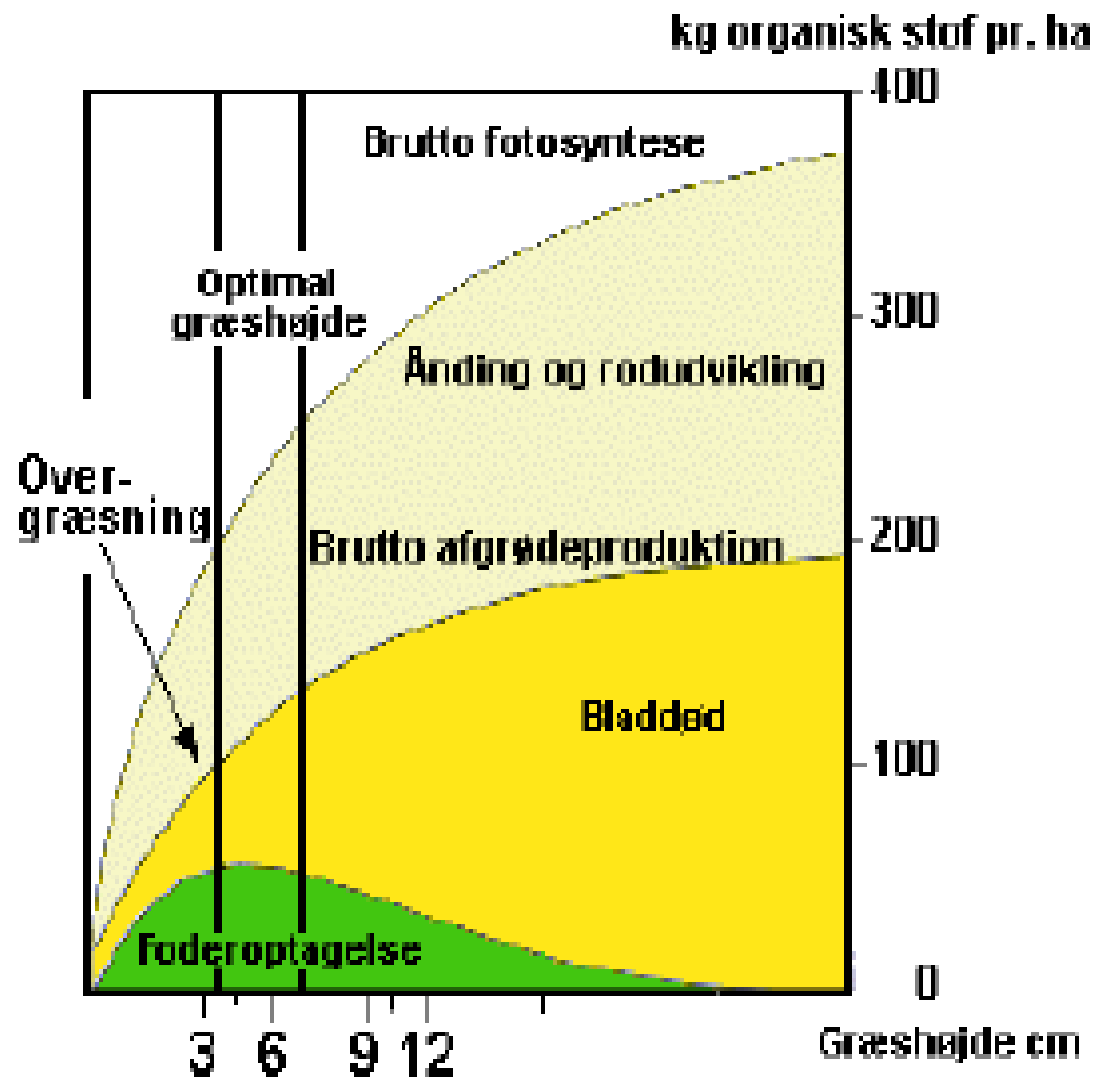
- Foldskifte med mindst 4 folde og helst flere, hvor det er muligt
 - Græsudbyttet stiger med stigende antal folde
 - En uge på et areal og tre uger fri - optimal
 - Fårene er specialister i at dødbide græsmarken
 - Græsser tæt på samme områder og undlader andet som bliver til vraggræs

Dødbidning og optimal græshøjde

- Tørre forhold, over græsning = (dødbidning) på samme areal. Kløverens udløber bides af og græsset bliver under 4 cm i længere tid.
 - Genvækst tager lang tid.
- Græshøjde 1. års græsmarker min. 6 cm.
 - Prioriter til slæt.
- Ældre græsmarker min. 4 cm.

Figur 1. Principskitse, der viser hvor foderoptagelsen er størst i en tæt græsmark ved afgræsning med malkøer - men også hvad der sker med Bruttoafgrødeproduktionen ved overgræsning.

Græsmængde til rådighed

- 8 cm 150 fe til rådighed pr. ha
- 10 cm 260 fe til rådighed pr. ha
- 12 cm 360 fe til rådighed pr. ha

- Vejret spiller ind på den videre vækst.

Græsblandinger

- Valg af græsblanding. Fåregræsblanding 52 er designet til afgræsning med får. Mere jævn produktion
- Slæt blanding til får er nr. 53, den giver tidligere græs, kan også være god på lette jorde. God til hø.

Alsidede frøgræsblandinger

Anbefalede frøblandinger til græsmarker på konventionelle bedrifter, 2014

Primær anvendelse		Jordbundsforhold	Tidlighed	Nr.	Græsarter													Bælgplanter			Vejledende udsædsæds mængde, kg/ha ²⁾								
					Strandsvingel	Rajsvingel		Hybridrajgræs	Alm. rajgræs						Timote		Engsvingel	Rødsvingel	Engrajgræs	Rødkløver		Hvidkløver		Lucerne	Andel af bælgplanter ¹⁾				
						type	type		tidlig	middeltidlig		sildig		type	afg.	slæt						normal-bladet	mindre bladet						
til	på arealer	Alm. god	Middeltidlig	21							25	20		20	10		10						15			29	20 - 25		
		permanente	Tør	Middeltidlig	25							45													12	8		22 ³⁾	20 - 25
			Fugtig	Sildig	26										18		16			26	10	10				12	8		21 ³⁾
Får	i omdrift	Alm./varieret	Sildig	52								25	15	20					15	10					15		36	20 - 25	
		Alm. god	Tidlig	53		25							30		10	10			5	5					5	10		27	20 - 25

Hø på tørrekanal

Presning og pakning af baller

Snitning af græs til stak

Omkostninger ved presning enten til hø eller wrap, snitning

	Firkantballer		Rundballer		Snitning
Ballepresser	Heston	Riverre Casalis	Deutz-Fahr	Gallignani	JF snittervogn
Indhold og pris					
Kg i alt	398	338	583	640	
Fe	188	164	293	257	2500
Kr.	92	91	87	97	575
Udgifter pr. FE Kr.	0,50	0,56	0,33	0,39	0,23

Økonomisk fodring konklusion

- Afgræsning er billigst
- De år der kan laves hø, et billigt alternativ
- Udnyt græs så længe som muligt
 - Tilbyd evt. pleje af nabos frøgræs eller græsmarker
- Kan man finde nabo med indkøb af sojaskrå, rapskage eller korn er der 85 kr. at spare i forhold til sækkevarer.

Udfordringer ved afgræsning på ved. græs og natur arealer

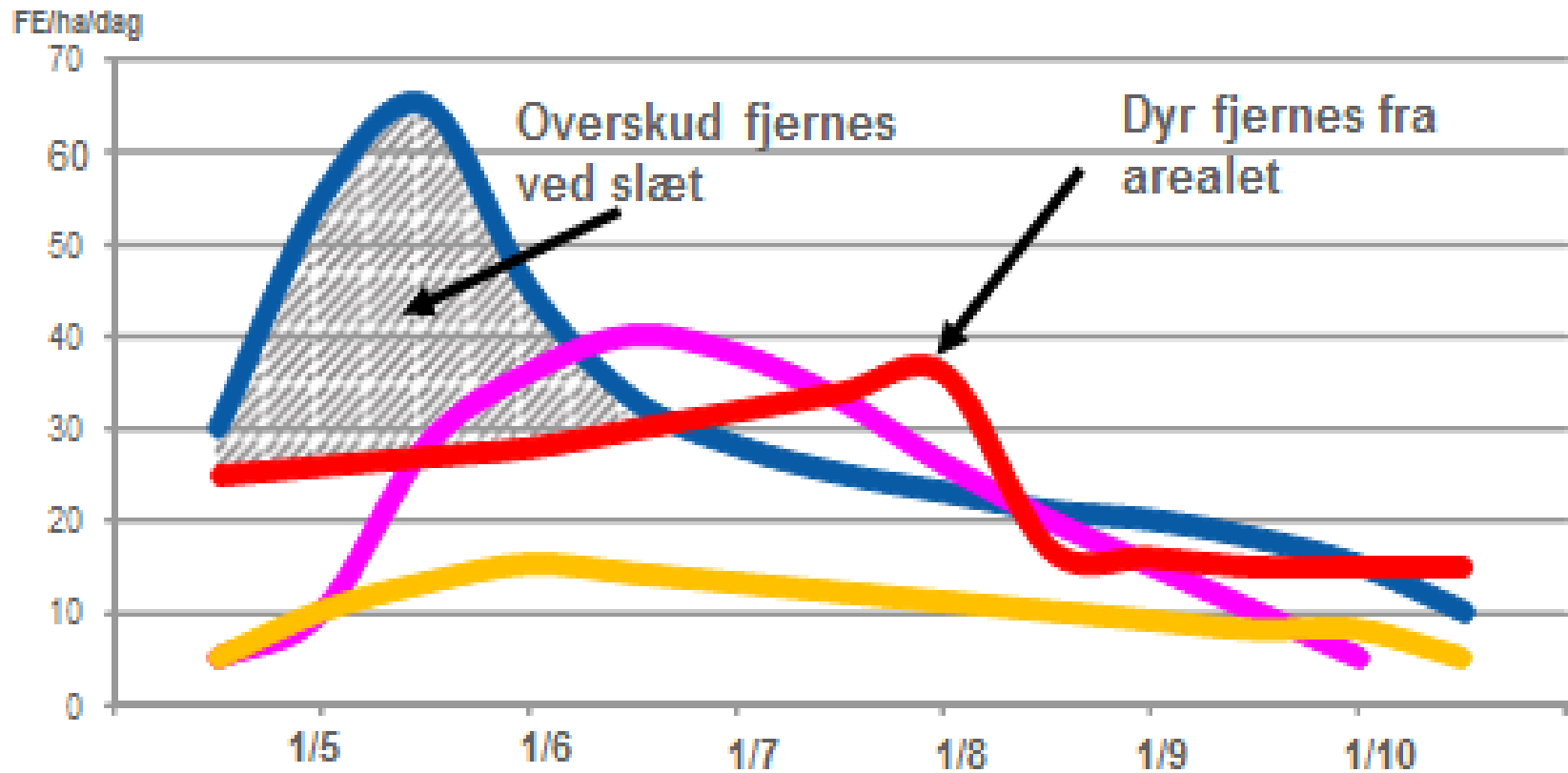
Pleje af græs og naturarealer

- Kende arealets udbytte!
- Pleje af græs kræver dyr nok til at holde græsset nede
- Reduktion af dyr i juli når produktionen går ned.
- Foldsifte på naturarealer?
- Sam græsning på naturarealer en overset mulighed?

Vedvarende græs på enge og overdrev.

- Svære at lægge om og nogle må ikke lægges om.
- Ved oversvømmelse af arealet reduceres græsserne og kløver, stiller krav til græsblandingen.
- Sam græsning en overset mulighed?

Forskellige typer af græsarealer

- God omdriftsareal, kløvergræs, ca. 5800 FE / ha
- God permanent græsareal, kløvergræs, ca. 3900 FE / ha
- Permanent græsareal, 100 pct. afgræsning, MVJ-ordning
- Foderbehov (10 får med lam)

Naturarealer

Pleje af græs, MVJ. arealer

- Tæt lav plantedække.
- Storkreatur 1,5 eller reduceret.
- Fælles for naturarealer at der ikke må tilføres næringsstoffer.
- Sammensætningen af græs og urter ændrer sig over tid.

Opmærksomhedspunkter

- Lav på mineral, Cu, Co, Se
- Stigende foderbehov med lam.
- Faldende udbytte hen over sæsonen.
- Kan arealet deles i mindre folde.
- Veje dyr for at følge tilvæksten.

Tilskuddets størrelse

Der gives tilskud til Pleje af græs- og naturarealer med:

	kr./ha/år
Forpligtigelse til afgræsning (med mulighed for EB)	1.650
Forpligtigelse til afgræsning (uden EB)	2.000
Forpligtigelse til slæt med mulighed for afgræsning (med mulighed for EB)	900
Forpligtigelse til slæt med mulighed for afgræsning (uden EB)	1.000

Særligt udpegede arealer

Hvis arealerne er udpeget som særligt værdifulde og svært tilgængelige græs- og naturarealer med forpligtelse til afgræsning	3.350
Hvis arealerne er udpeget som arealer for særlig fuglevenlig drift, kan der søges om et årligt tillæg på	600